
Saksnr: 2019/11-78
Saksbehandlar: Petter Lem Gullestad

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Valnemnda		08.06.2021
Fylkestinget		16.06.2021

Korrigerings av val av varamedlem til klagenemnda

Forslag til innstilling

1. Fylkestinget gjer val av varamedlem til klagenemnda på ny i tråd med modell 1 i saksframlegget.

Samandrag

Kommunelova gir ikkje opning for val av ei felles liste over varamedlem til folkevalde organ. Det er difor trong for å korrigere val av varamedlem til klagenemnda. Fylkesrådmannen har i saksframlegget lagt fram to ulike løysingar som begge er i samsvar med kommunelova.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Ingrid Kristine Holm Svendsen
fylkesdirektør

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Ved konstituering av fylkestinget i oktober 2019 gjorde fylkestinget val som ikkje er i samsvar med kommunelova. Kommunelova gir ikkje opning for å velje ei felles liste over varamedlem til folkevalde organ, slik det vart gjort for lista over varamedlemer til klagenemnda.

Vedtakskompetanse

Fylkestinget gjer val og suppleringsval av medlemer og varamedlemer til folkevalde organ, jf. reglement for fylkestinget punkt 2.4. Fylkestinget kan korrigere feilaktige val.

Vurderingar

Ved konstituering av fylkestinget i oktober 2019 vart ved avtaleval gjort slikt val av medlemer og varamedlemer til klagenemnda:

«Faste medlemer

Christer Lilleskare Olsen, H (leiar)

Stig Morten Frøyland, A

Kåre Spissøy, MDG

Torunn Hole Olsnes, SV (nestleiar)

Hildegun Kvamme Skare, FNB

Alf Terje Mortensen, Frp

Karoline Bjerkeset, Sp

Varamedlemer for nemnda

1. Agnes Hoshovde Bernes, V

2. Mona Røssvik Strømme, H

3. Eli Hansen Moen, A

4. Boris Groth, Frp

5. Dag Rune Mo, A

6. Beate Dybendahl Norvik, H

7. Erlend Herstad, Sp

8. Jann Atle Jensen, FNB

9. Gunn Sande, Sp»

(Ved Jann Atle Jensen si bortgang, valde fylkestinget i september 2020 Einar Hadler-Jacobsen (FNB) som ny varamedlem til ledig plass i klagenemnda.)

Av kommunelova § 7-7 (2) heiter det om avtaleval:

«Valget gjennomføres på grunnlag av en innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer. Innstillingen skal inneholde like mange navn som det skal velges medlemmer, og det skal angis hvilket parti eller hvilken gruppe medlemmene representerer. Innstillingen kan også inneholde navn på varamedlemmer for hvert parti eller hver gruppe. Antall varamedlemmer kan være inntil to flere enn de faste medlemmene fra partiet eller gruppen. Innstillingen vedtas enstemmig av kommunestyret eller fylkestinget.»

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har lagt til grunn at det rettsleg ikkje er høve til å ha ei felles liste over varamedlemer. Dette følgjer av deira tolkingsuttale datert 23.04.2020 (og *Konstitueringsrundskrivet 2019* side 19):

«Departementet har i lang tid lagt til grunn at det ikke er rettslig adgang med felles varamedlemsliste. Vi viser til *Konstitueringsrundskrivet 2019* side 19, hvor det heter at "det er ikkje høve til å opprette ei felles liste over varamedlemmer." Departementet ga uttrykk for det samme også i *Konstitueringsrundskrivet 2015* (H-12/15).»

Den nummererte lista over varamedlemer til klagenemnda er å sjå som ei felles varamedlemsliste, og strir difor mot føresegnene i kommunelova.

Verknad av feilaktig val

I tolkingsuttale frå departementet referert over, heiter det om verknaden av feilaktige val:

«I *Konstitueringsrundskrivet 2015* (H-12/15) heter det i pkt. 2.8:

Eit feilaktig val skal berre kjennast ugyldig så langt det er naudsynt for å rette den feilen som er gjort(...).

Sitatet knytter seg direkte til situasjoner hvor det er avholdt valg til folkevalgte organer i strid med bestemmelsene om krav til representasjon av begge kjønn. Det er likevel grunn til å tro at det samme prinsippet får anvendelse uavhengig av hvilke feil som er begått ved valget eller valgoppgjøret til et folkevalgt organ.

Departementet kan ikke ta konkret stilling til hva som er nødvendig for å rette feilen i de tilfellene som innsenderen viser til. Dette er det først og fremst opp til kommunestyret å vurdere.»

Forslag til korrigering av val modell 1

Ein løysing er å sjå på opphaveleg val som eit valteknisk samarbeid mellom to grupper, høvesvis partia representert frå posisjonen i klagenemnda og partia representert frå opposisjonen i klagenemnda. I så tilfelle får ein følgjande liste over varamedlem:

Varamedlem V/A/Sp:

1. Bernes (V)
2. Hansen Moen (A)
3. Mo (A)
4. Herstad (Sp)
5. Sande (Sp)

Varamedlem H/Frp/FNB:

1. Røssvik Strømme (H)
2. Groth (Frp)
3. Dybendahl Norvik (H)
4. Hadler-Jacobsen (FNB)

Forslag til korrigering av val modell 2

Varamedlemslista til klagenemnda inneheld høvesvis to varamedlemer frå Høgre, to frå Arbeiderpartiet, to frå Senterpartiet, ein frå Fremskrittspartiet og ein frå Folkeaksjonen Nei til Meir bompengar. Ein alternativ korrigering av val, er at desse varamedlemene kan verte vald på ny som varamedlem for medlem frå eige parti. Der det er to varamedlemer vert dei vald i innbyrdes rekkefølge som opphaveleg val. SV har derimot ingen varamedlem, medan Venstre har varamedlem på plass nummer 1 (men ingen medlem). Ein måte å handtere dette på, er å sjå på Venstre og SV som ei gruppe med eit valteknisk samarbeid. I så fall vil Venstre ha varamedlem til SV sin medlem.

Konklusjon

Fylkestinget vel varamedlem til klagenemnda på ny etter modell 1 eller 2, i tråd med kommunelova sine føresegner.